

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Gemeente Dalfsen

Mevrouw [redacted]

[redacted]@dalfsen.nl

Datum: 1 augustus 2024, ZWOLLE
Kenmerk: V24.000890 DI
Doorkiesnummer: 088-[redacted]
Onderwerp: Munitieopslag Dalfsen

Geachte mevrouw [redacted]

Op 9 juli 2024 heeft u mij om advies gevraagd over het feit dat een locatie in Dalfsen in beeld is als zoekgebied voor de grootschalige opslag van munitie van defensie. De gemeente Dalfsen is van plan om alsnog een zienswijze in te dienen. Op maandag 22 juli 2024 is deze casus besproken op de interne veiligheidstafel van Veiligheidsregio IJsselland. Hierbij ontvangt u mijn reactie. Deze is gebaseerd op:

- artikel 4.33 van het Omgevingsbesluit;
- artikel 5.2, 5.31, 5.32, 5.33 Besluit kwaliteit leefomgeving;
- de Beleidsagenda Veiligheidsregio IJsselland 2023 – 2026;
- artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

De casus is 22 juli besproken op onze (interne) Veiligheidstafel waarbij adviseurs van Risicobeheersing, Incidentbestrijding en het Veiligheidsbureau hun visie hebben ingebracht.

Advies

Ik adviseer u om de volgende punten mee te nemen in uw zienswijze:

- **De militaire explosieaandachtsgebieden (zones).**

De geometrisch begrenzing van de explosieaandachtsgebieden A, B, C moeten overeenkomstig artikel 5.32 worden vastgelegd per ministeriële regeling. Dit moet worden onderbouwd met een munitie-QRA. Omdat het een nieuwe locatie betreft zijn deze begrenzingen nog niet opgenomen in bijlage X van het Besluit Kwaliteit leefomgeving. De minister moet hierover een besluit nemen.

- **A, B, C explosieaandachtsgebieden (zones)**

In de presentatie van de informatiebijeenkomst Nationaal Programma Ruimte voor Defensie op 10 juli zijn de explosieaandachtsgebieden A, B, C aangegeven.

In de figuren zijn twee c-zones (explosie aandachtsgebieden) aangegeven. Het gaat hier om de c-zones voor verschillende explosieven.

Per zone A, B, C wordt in bijlage 1 en 2 aangegeven wat de consequenties zijn. Om het onderzoeksgebied geschikt te maken voor grootschalige opslag van munitie moet binnen het plangebied mogelijk meerdere woningen, locaties en bedrijven etc. worden gesaneerd. Dit heeft grote impact op de bewoners en bedrijven. Vanzelfsprekend zal er rekening moeten worden gehouden met planschade.

- **Brongegevens objecten binnen zone A, B en C**

Het is essentieel dat alle brongegevens kloppen daarom adviseer ik u de brongegevens ten aanzien van de aanwezige objecten, windturbines, locaties, vitale infrastructuur (ter plaatse) goed te controleren. Wij hebben vastgesteld dat niet alle objecten zijn meegenomen op de kaart. Zoals een manege, een schietvereniging en een tennisvereniging.

- **Vervoer van munitie (weg)**

De N34 maakt onderdeel uit van provinciaal netwerk vervoer gevaarlijke stoffen. Met de komst van een munitie opslag depot zal het vervoer van explosieve stoffen over de weg toenemen. Naar verwachting zijn deze transporten niet meegenomen bij de eerdere vaststelling van de routing. Ik adviseer u om defensie de routing van munitietransporten over de lokale en/of regionale wegen opnieuw in beeld te laten brengen evenals de impact op de externe veiligheidssituatie van de omliggende objecten en locaties etc. Dit in samenwerking met u, de provincie en het rijk.

- **Vervoer van munitie (spoor)**

Met de komst van een munitie opslag depot zal naar verwachting het vervoer van explosieven over het spoor toenemen. Ik adviseer u om defensie de routing van munitietransporten over het spoor opnieuw in beeld te laten brengen evenals de impact op de externe veiligheidssituatie van de omliggende objecten en locaties etc. Dit in samenwerking met u, ProRail, de provincie en het rijk.

- **Hoogspanningslijn Hessenweg-knooppunt Witharen**

Het plangebied wordt doorsneden door een hoogspanningslijn. De eventuele gevolgen voor de munitieopslag of de hoogspanningslijn moeten worden onderzocht. Als de hoogspanningslijn blijft bestaan moeten ook de gevolgen van de uitval van deze hoogspanningslijn voor de elektriciteitsvoorziening in het achterland moeten worden onderzocht.

- **Laagvliegroute**

Het plangebied ligt in een laagvliegroute van luchtmacht. De eventuele gevolgen voor de ontwikkeling van een munitiedepot moeten worden onderzocht. Bijvoorbeeld het instellen van een no fly zone. Dit laatste geldt ook voor het vliegen met drones. Denk hierbij ook aan het transport met drones tussen Isala Zwolle en Meppel.

- **Risicocommunicatie**

De gevolgen van een incident bij een munitieopslagplaats kunnen aanzienlijk zijn. Dit geeft veel ongerustheid bij de aanwezigen (omwonenden). Ik adviseer u de aanwezigen in de directe omgeving (indien nog aanwezig in ieder geval de aanwezigen (bewoners) in de explosieaandachtsgebieden) tijdig te informeren over de handelingsperspectieven bij een incident bij de munitieopslagplaats. De veiligheidsregio wil graag meedenken over een communicatiestrategie.

- **Gevolgen voor de omgeving in tijd van crisis (oorlog)**

Een munitiedepot zal in tijd van crisis (aanval) een doelwit zijn. Ik adviseer u daarom bij defensie na te vragen of de gevolgen en handelingsperspectieven voor de aanwezigen in tijd van crisis zijn meegenomen.

- **Bereikbaarheid/bestrijdbaarheid**

De mogelijkheden van de hulpdiensten bij een incident met de munitieopslag zijn beperkt tot niet aanwezig en zullen zich voornamelijk beperken tot het alarmeren van de aanwezigen, het bestrijden van secundaire branden, veilig stellen/evacueren en redden van aanwezigen (op afstand).

De hulpdiensten hebben in verband met de eigen veiligheid geen mogelijkheden tot bronbestrijding en zullen hun opstelplaatsen inrichten op 1 kilometer vanaf de beoogde munitieopslag. De hulpdiensten hebben in verband met de eigen veiligheid geen mogelijkheden tot bronbestrijding.

- **Overstroming**

Het onderzoeksgebied ligt in een gebied met een kleine kans op overstroming tot 0.46 meter water. Naar verwachting wordt de opslag gedeeltelijk verdiept aangelegd. Defensie moet bij het ontwerp van de munitieopslag rekening ten houden met kleine kans op overstroming en hierover contact op te nemen met de gemeente en het waterschap om te kijken welke maatregelen er kunnen worden genomen om de gevolgen van een overstroming te beperken of te voorkomen.

- **Wateroverlast**

Bij een hevige bui (70 mm in 2 uur) is er kans op wateroverlast. In en rond het onderzoeksgebied kan tot 30 cm water komen te staan. Naar verwachting wordt de opslag gedeeltelijk verdiept aangelegd. Defensie moet bij het ontwerp van de munitieopslag rekening ten houden met de kans op wateroverlast bij een hevige bui en hierover contact op te nemen met de gemeente en het waterschap om te kijken welke maatregelen er kunnen worden genomen om de gevolgen van een overstroming te beperken of te voorkomen.

- **Consequenties munitieopslag voor zoekgebied Dalfsen**

Defensie moet de gevolgen van een munitieopslag voor het zoekgebied in beeld brengen.

Planomschrijving

Een locatie in de gemeente Dalfsen is één van de zeven zoekgebieden voor grootschalige munitieopslag van defensie. Hiervoor wordt een MER procedure doorlopen. De gemeente Dalfsen is afgelopen maand overvallen door de aanwijzen tot zoekgebied. Omdat de gemeente Dalfsen tot de nota van antwoord op de notitie reikwijdte en detailniveau niet eerder in beeld was voor deze ontwikkeling willen ze met terugwerkende kracht een zienswijze indienen. Wij zijn gevraagd om in kader van de externe veiligheidsaspecten, bereikbaarheid en bestrijdbaarheid hieraan bij te dragen.

Voor dit advies heb ik mij beperkt tot de zaken die relevant zijn voor de (externe) veiligheid. Dit advies heb ik afgestemd met de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Politie Oost Nederland, district IJsselland.

Ik ontvang graag een reactie op dit advies en adviseer u en/of initiatiefnemer graag in de verdere procedure(s).

Afsluiting

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met de heer [REDACTED] J, bereikbaar op 088 – [REDACTED] J of via e-mail op risicobeheersing@vrijsselland.nl. Ook uw volgende adviesaanvragen kunt u sturen naar risicobeheersing@vrijsselland.nl.

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur,

drs. A.D.J. Mengerink, directeur veiligheidsregio/commandant brandweer

Voor deze,

[REDACTED] J

drs. [REDACTED] J, teamleider Risicobeheersing

Bijlage 1: Opslag van ontplofbare stoffen voor militair gebruik en het omgevingsplan

Er zijn aparte instructieregels voor het omgevingsplan als het gaat om de opslag van ontplofbare stoffen voor militair gebruik.

Instructieregels externe veiligheid

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels over externe veiligheid voor het omgevingsplan voor het opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen op militaire terreinen. Deze instructieregels staan in paragraaf 5.1.2.5 (artikel 5.2, 5.31, 5.32, 5.33) van het Bkl. De regels gaan over effectafstanden.

Munitie-QRA en gebieden met een extern veiligheidsrisico

Een munitie-QRA bestaat uit twee stappen die leiden tot het vaststellen van de gebieden met een extern veiligheidsrisico.

- Stap 1 is berekening van effectafstanden op grond van de hoeveelheden of voorwerpen en het type opslaggebouw.
- Stap 2 beschouwt eventuele inbreuken binnen deze effectafstanden met een risicoberekening.

Uit de munitie-QRA ontstaan op die manier maximaal drie gebieden, A, B en C. In gebied A treden de grootste effecten op, in gebied C de minste. In artikel 5.29 van het Besluit kwaliteit leefomgeving staat welke beperkingen in deze gebieden gelden. Bij de berekening worden alleen de ADR-klassen 1.1, 1.2 en 1.3 meegenomen.

Militaire explosieaandachtsgebieden

De aard en betekenis van een militair explosieaandachtsgebied en die van een explosieaandachtsgebied vuurwerk zijn gelijk. De afstanden voor de explosieaandachtsgebieden zijn gebaseerd op de maximale effecten van een explosie. Voor deze gebieden gelden eigen regels.

3 soorten explosieaandachtsgebieden

In dit geval zijn er 3 soorten explosieaandachtsgebieden: A, B en C. De afstanden voor deze gebieden zijn afhankelijk van de hoeveelheid opgeslagen explosieven.

Binnen explosieaandachtsgebied A laat het omgevingsplan het volgende niet toe:

- beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen
- beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties
- autowegen, autosnelwegen, spoorwegen, vaarwegen, of parkeerterreinen voor meer dan 10 motorvoertuigen
- agrarische activiteiten die een meer dan incidentele aanwezigheid van enkele personen vereisen

Binnen explosieaandachtsgebied B laat het omgevingsplan het volgende niet toe:

- beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen
- beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties

En binnen explosieaandachtsgebied C laat het omgevingsplan het volgende niet toe:

- gebouwen waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is met: een vlies- of gordijngevel en grote glasoppervlakten.

Een toelichting op kwetsbare gebouwen en locaties staat in bijlage 2.

Bijlage 2: Externe veiligheid: kwetsbare gebouwen en locaties

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan 3 categorieën 'gebouwen en locaties' waarvoor de regels bescherming bieden: zeer kwetsbaar, kwetsbaar en beperkt kwetsbaar. De gemeente moet regels opnemen in het omgevingsplan om deze gebouwen en locaties te beschermen vanwege externe veiligheidsrisico's.

3 categorieën gebouwen en locaties
Gebouwen en locaties zijn ingedeeld in 3 categorieën:

1. zeer kwetsbaar (alleen gebouwen)
2. kwetsbaar (gebouwen en locaties)
3. beperkt kwetsbaar (gebouwen en locaties)

Bij het bepalen van de kwetsbaarheid van een gebouw of locatie is gekeken naar het volgende:

- het aantal personen dat gelijktijdig aanwezig is
- de aanwezigheidsduur van personen
- in hoeverre personen zichzelf in veiligheid kunnen brengen bij een incident

Aanwijzing van categorieën

De aanwijzing van deze categorieën 'gebouwen en locaties' staat in bijlage VI van het Bkl. Gebouwen worden alleen beschermd voor de gebruiksfunctie van dat gebouw. Dit is anders dan in de voormalige regelgeving. Bij een grootschalige opslagplaats voor goederen met een kantoorfunctie is alleen de kantoorfunctie 'beperkt kwetsbaar' of 'kwetsbaar' (afhankelijk van de bruto vloeroppervlakte). Het is dan wel van belang dat die functie blijkt uit het omgevingsplan of uit de omgevingsvergunning waarbij die functie mogelijk wordt gemaakt (buitenplanse omgevingsplanactiviteit).

Een gemeente kan andere categorieën van locaties of gebouwen dan die in bijlage VI staan, een vergelijkbare bescherming bieden. Daarnaast kan ze categorieën meer bescherming bieden, door bijvoorbeeld sommige kwetsbare gebouwen als zeer kwetsbaar te behandelen.

De omschrijving van de gebruiksfuncties van een gebouw sluit aan bij de indeling in gebruiksfuncties van gebouwen. Deze staan in bijlage I, onderdeel B, van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

De aanwijzing geldt ook voor deze categorieën gebouwen en locaties die het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit toelaat, maar nog niet gerealiseerd zijn.

Zeer kwetsbare gebouwen

De categorie zeer kwetsbare gebouwen is nieuw ten opzichte van de voorheen geldende regelgeving. De gebouwen in deze categorie vielen eerder onder de categorie kwetsbare objecten. Een gebouw is 'zeer kwetsbaar' als het een gebouw is voor mensen die zichzelf niet op tijd in veiligheid kunnen brengen. Het gaat om de volgende gebouwen:

- woonfunctie voor 24-uurszorg
- basisscholen
- scholen voor minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking
- dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking
- gezondheidszorg met bedgebied (ziekenhuizen en verpleeghuizen)
- kinderopvang
- gevangenis

Kwetsbare gebouwen en locaties

Kwetsbare gebouwen zijn alle gebouwen met een woonfunctie (niet verspreid liggende bebouwing) en locaties bestemd voor grote evenementen of voor recreatief nachtverblijf voor meer dan 50 personen. Gebouwen en locaties zijn ook kwetsbaar als er veel personen een groot deel van de dag aanwezig zijn. Het gaat bijvoorbeeld om:

- woonfunctie
- bijeenkomstfunctie
- kantoorfunctie
- sportfunctie
- scholen voor volwassenen
- gezondheidszorg zonder bedgebied
- locatie voor evenementen in de open lucht voor ten minste 5.000 personen

Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties

De overige gebouwen en locaties zijn beperkt kwetsbaar. De systematiek voor (beperkt) kwetsbare gebouwen is vergelijkbaar met die in het voormalige Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Nieuw is wel dat nu de nadruk ligt op de bescherming van de kwetsbare gebruiksfunctie van een gebouw in plaats van op de bescherming van het gebouw als geheel.

Uitzonderingen bij functionele binding

De regels voor het plaatsgebonden risico van een activiteit gelden niet voor beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties waar een activiteit uit bijlage VII van het Bkl plaatsvindt. Of die een functionele binding hebben met een dergelijke activiteit.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen